

สรุปผล อภิปรายและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียน
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและผู้บริหาร
โรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521

วิธีดำเนินการวิจัย

หลังจากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการนำเอาหลักสูตร
วิชาภาษาไทยไปใช้จากวารสาร เอกสาร บทความ หนังสือและจากการสัมภาษณ์ผู้ที่
เกี่ยวข้องกับการนำเอาหลักสูตรไปใช้โดยตรงคือ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัย
ได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอน
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบ
มาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด ตามเกี่ยวกับการนำเอาหลักสูตรวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ จากนั้นนำเอาแบบสอบถามทั้งสองชุดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางหลัก
สูตรวิชาภาษาไทย จำนวน 7 ท่าน ทรวจพิจารณาให้ขอเสนอแนะ แก้ไข เมื่อปรับปรุง

แบบสอบถามที่มีผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะไว้แล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอน
 วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวนกลุ่มละ 15 คน
 แล้วนำผลจากการทดลองใช้นั้นมาปรับปรุง แก้ไขให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จาก
 นั้นจึงนำเอาแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูผู้สอนวิชา
 ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยม
 ศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวนกลุ่มละ 150 คน ได้รับแบบสอบถาม
 กลับคืนมาครั้งนี้ แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ได้รับกลับคืนมาที่เป็นฉบับสมบูรณ์
 สำหรับใช้ในการวิเคราะห์จำนวน (245) ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.67 ส่วนแบบสอบถามชุดที่
 2 สำหรับครูผู้สอน ได้รับกลับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์จำนวน
 141 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติคือ ตอนที่ 1
 สถานภาพทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ส่วนตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 หลักสูตรวิชาภาษาไทย และตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์
 ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบ
 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยใช้ค่าที (t - test) ทดสอบความมีนัยสำคัญ
 นำเสนอในรูปแบบตาราง ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแต่ละตอน
 นำเสนอในรูปแบบบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1.1 ผู้บริหาร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย รองลงมาได้แก่
 อาจารย์ใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่มัธยมศึกษาและเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 มาแล้วเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับมากเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยและเห็นด้วยมากที่สุดกับการที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน และสอบผ่านจึงจะถือว่าจบหลักสูตร นอกจากนี้ผู้บริหารเกือบทั้งหมดจะให้ความสำคัญแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับมากที่สุดและระดับมาก

1.2 ครูผู้สอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นหญิง มีวุฒิระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1 - 5 ปี ครูผู้สอนเกินกว่าครึ่งเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 มาแล้ว ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับและทุกคนต้องสอบผ่านจึงจะถือว่าจบหลักสูตร แต่ในค่านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยนั้นปรากฏว่าครูผู้สอนมีความรู้ในระดับมากและระดับน้อยในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

1.3 สภาพการเปิดสอนวิชาเลือก

จากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 286 โรงเรียน มีโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือกในโรงเรียนทั้งสิ้น 194 โรงเรียน การเปิดสอนวิชาเลือกส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดสอนตามความพร้อมของโรงเรียนที่มีอยู่ มีโรงเรียนจำนวนน้อยมากที่เปิดสอนวิชาเลือกตามที่มีนักเรียนเลือกเรียน สำหรับรายวิชาเลือกที่มีเปิดสอนมากที่สุดได้แก่ ท.221 การอ่านและพิจารณาหนังสือ

1.4 จำนวนคาบที่ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสอนต่อสัปดาห์

ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่จะสอนระหว่าง 16 - 20 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 11 - 15 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ของครูภาษาไทยนี้ผู้บริหารส่วนมากเห็นว่าเหมาะสมมาก ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์นั้นมากเกินไป

1.5 คุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นว่าครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรจะเป็นผู้ที่เอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเป็นอย่างดี ส่วนครูผู้สอนมีความเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรจะเป็นผู้ที่เอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่เป็นผู้ที่มีความสามารถเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย

2.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นด้วยในระดับมากและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับลักษณะของจุดประสงค์ของหลักสูตร เช่น ความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ความเป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์วิชาบังคับ วิชาเลือกกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ในด้านความคาดหวังว่าครูภาษาไทยจะสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยแต่ละข้อนั้นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นว่าครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวได้ในระดับมาก ส่วนในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกรณีที่แบ่งออกเป็นวิชาบังคับ วิชาเลือก ความเหมาะสมของเวลาเรียนวิชาบังคับ การกำหนดจำนวนหนังสือให้เลือกอ่าน

ด้านเนื้อหา ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในประเด็นสำคัญ ๆ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะด้านการอ่าน

ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาบังคับมีความเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน ส่วนเนื้อหาวิชาเลือกทุกรายวิชาทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างเห็นว่าทุกรายวิชาเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในระดับมาก และมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับเนื้อหา ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องของการส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะด้านการพูดกับหลักภาษา

2.3 การจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นด้วยในระดับมากกับการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การสอนภาษาไทยโดยการสัมพันธ์ทักษะความจำเป็นในการแจ่มจุดประสงค์ การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการอ่านรายวิชาก่อนการเรียนรู้รายวิชานั้น ๆ ซึ่งความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการแจ่มจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละเกณฑ์ขั้นต่ำของการอ่านรายวิชา ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในด้านการสอนนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นวิธีสอนต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนในระดับมากได้แก่ การฝึกทักษะ การแบ่งกลุ่มคนควา การแสดงบทบาทสมมุติ ส่วนวิธีสอนที่มีความเหมาะสมในระดับน้อยก็คือ การบรรยาย และเห็นด้วยในระดับมากเช่นกันว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยควรจะใช้แผนการสอนที่ครูผู้สอนจัดทำหรือใช้แผนการสอนที่หมวดวิชาจัดทำ โดยความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนต่างเห็นด้วยในระดับมากกว่า หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร มีความถูกต้อง ใช้สำนวนภาษาน่าอ่านและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมีความเห็นด้วยในระดับน้อยในเรื่องของการมีภาพประกอบชัดเจน การจัดรูปเล่มสวยงามและเหมาะสมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 การวัดผลประเมินผล

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นด้วยในระดับมากกับหลักการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในทางต่าง ๆ เช่น การให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา การให้มีการประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน การประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาโดยคิดเป็นหน่วยการเรียน แต่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในหลักการขอที่ว่า ใ้สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียนโดยการเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นว่า ครูภาษาไทยมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบดังกล่าวในระดับมาก และเห็นว่าครูภาษาไทยจะสามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ในระดับมากเช่นกัน ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับน้อยว่า ครูผู้สอนจะสามารถสร้างเครื่องมือวัดผลโดยตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ สำหรับวิธีการวัดผลวิชาภาษาไทยนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากกับวิธีวัดผลวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีให้ทำข้อทดสอบ ตรวจแบบฝึกหัดหรือรายงาน การสอบถาม และเห็นด้วยในระดับมากกว่า ครูผู้สอน หมดวิชา ควรจะเป็นผู้ออกข้อทดสอบและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าการจัดทำเครื่องมือวัดผลเป็นปัญหาในระดับมากสำหรับครูภาษาไทย ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติว่า หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาในระดับน้อย ส่วนสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่า เป็นปัญหา ในระดับมาก คือ เอกสารประกอบการเรียน เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู และ ครูขาดอุปกรณ์การสอน สิ่งที่เป็นปัญหาซึ่งผู้บริหาร

และครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ครูไม่เข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร ครูไม่เข้าใจเนื้อหาของหลักสูตร ครูไม่เข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน และครูไม่เข้าใจวิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ในด้านความต้องการ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการในระดับมากที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทยโดยวิธีต่าง ๆ และมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความต้องการที่จะให้ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับนั้นทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความต้องการในระดับมากที่สุดในเรื่องของ การอบรมสัมมนาทางวิชาการเป็นครั้งคราวและการประชุมหารือระหว่างครูผู้สอนวิชาภาษาไทยด้วยกัน สำหรับครูผู้สอนมีความต้องการในระดับมากอีกประการหนึ่งคือ การศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในด้านความต้องการนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและขอเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิดในตอนท้ายของแต่ละตอนสรุปได้ดังนี้

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความเห็นเพิ่มเติมว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยตอนต้นที่กำหนดไว้แล้วนั้นกว้างเกินไป และบางข้อเขียนไว้มืดซึ้งจนทำให้ครูผู้สอนสามารถตีความไปได้หลายอย่างซึ่งบางกรณีอาจจะไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร นอกจากนี้จุดประสงค์บางข้อที่วางไว้นั้นสูงเกินไปสำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาค ผู้บริหารและครูผู้สอนจึงเห็นว่าในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรควรรีให้แคบชัดเจน และควรมุ่งเน้นในเรื่องของการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละท้องถิ่นได้จริง ๆ

2. โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าควรเพิ่มเวลาเรียนสำหรับวิชาภาษาไทยทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกอีกสัปดาห์ละ 1 คาบ สำหรับวิชาเลือกควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) โดยเพิ่ม

จำนวนรายวิชาเลือกอีก ส่วนเนื้อหาของหลักสูตรควรจะเน้นความแตกต่างระหว่างท้องถิ่น และให้เหมาะสมกับวัย ความพร้อมของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ให้สามารถนำความรู้จากเนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ และเนื้อหาควรจะสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

3. การจัดการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงแยกสอนแต่พยายามสอนให้สัมพันธ์กันโดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องของสัมพันธ์กันและครูผู้สอนยังไม่มี ความมั่นใจว่าจะสามารถสอนโดยสัมพันธ์ทักษะใดอย่างถูกต้อง ครบถ้วนทั้งนี้เพราะว่าขาดคู่มือครู ขาดอุปกรณ์ และขาดแหล่งวิทยากร บุคลากร นอกจากนี้เวลาเรียนมีน้อย นักเรียนให้ความสนใจแก่วิชาภาษาไทยค่อนข้างน้อยและพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนต่างกันมาก

4. การวัดผล ประเมินผล ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นว่าไม่สามารถสร้างเครื่องมือการวัดผลวิชาภาษาไทยได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรูของแต่ละรายวิชาไทยอย่างครบถ้วนและมีความต้องการที่จะให้มีการจัดทำข้อสอบมาตรฐานสำหรับวิชาภาษาไทยเพื่อที่โรงเรียนจะได้มีมาตรฐานทางภาษาไทยที่ใกล้เคียงกัน ส่วนเกณฑ์การผ่านชั้นค่าควรจะเป็น 2 และการวัดผลควรจะเป็นวัดแบบอิงกลุ่มมากกว่าอิงเกณฑ์

5. ความต้องการอื่น ๆ ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องการให้มีการจัดอบรมหรือประชุมสัมมนาทางวิชาการอยู่บ่อย ๆ และเป็นประจำอยู่เสมอเพื่อที่จะได้มีโอกาสได้รับความรู้ ไ้ทราบความเปลี่ยนแปลงตลอดจนความร่วมมือในระหว่างครูผู้สอนภายในกลุ่มโรงเรียนหรือเขตการศึกษามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความต้องการในด้านกรณีพิเศษจากศึกษานิเทศก์ อยู่เป็นประจำ

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยและผู้บริหาร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยแยกอภิปรายเป็น ตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารมีวุฒิระดับปริญญาตรีซึ่ง ตรงกับการวิจัยที่ผ่านมาที่มักจะพบอยู่เสมอว่า ครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษานั้นจะมีวุฒิระดับปริญญาตรีกันเป็นส่วนใหญ่ และแม้ว่าทั้งครูผู้สอนและ ผู้บริหารส่วนมากจะมีประสบการณ์ในหน้าที่นอกร่วมกันตามจากการที่มีวุฒิปริญญาตรีสูงก็อาจทำให้ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีมาตรฐานและมีคุณภาพดี จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนเกินกว่าครึ่ง เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พ.ศ. 2521 มาแล้ว ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยที่ผ่านมาที่มักจะพบอยู่เสมอว่า ครูผู้สอน และผู้บริหารไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้ารับการอบรม สัมมนา เช่น งานวิจัย ของ ปราณี สิ้นธุระอาค¹ อุบลรัตน์ ตะปินตา²

¹ปราณี สิ้นธุระอาค "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียน หลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มหนึ่ง" หน้า 101.

²อุบลรัตน์ ตะปินตา "การศึกษากรเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือเรียน ภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ ศึกษาเขตการศึกษา 7" หน้า 116.

และ สถิติฯ ชนะชัย¹ จึงเห็นได้ว่าในปีการศึกษาที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรตลอดจนครูผู้สอน ผู้บริหารทางเห็นความสำคัญของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น มีการจัดการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาหลักสูตรไปใช้ ได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

2. สภาพการเปิดสอนวิชาเลือก แม้จะพบว่ามิโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดสอนวิชาเลือกภาษาไทยเกินกว่าครึ่งแต่ก็มีข้อที่น่าสังเกตว่า การเปิดสอนวิชาเลือก ในโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดสอนตามความพร้อมของโรงเรียนที่มีอยู่มากกว่าที่จะเป็น การเปิดสอน ตามที่มีนักเรียนเลือกเรียน ซึ่งถ้าพิจารณาตามหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นขอที่ว่า เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ค้นพบ ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเองแล้ว อาจกล่าวได้ว่า การเปิดสอนวิชาเลือกวิชาภาษาไทยมิได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียน ชาติแคณครุผู้สอน ชาติอุปกรณการสอน ชาติสื่อการเรียน ชาติแหล่งวิทยากร ชาติ วิทยากร ฯลฯ

3. จำนวนคาบที่ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสอนต่อสัปดาห์ จากการวิจัย พบจากครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่จะมีชั่วโมงสอนอยู่ระหว่าง 16 - 20 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งก็เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานอัตรากำลังที่กำหนดชั่วโมงปฏิบัติงานของ ครูสายการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำหนดไว้ระหว่าง 18 - 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์²

¹ สถิติฯ ชนะชัย "การศึกษาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยการใช้นั่งสือเรียน ภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11" หน้า 120.

² คุณดาวัญญ์ ถนองจันทร์, "สิ่งที่ควรทราบสำหรับเจ้าหน้าที่ติดตามผลและแนะนำ การใช้หลักสูตร" เอกสารการติดตามผลการใช้หลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนา หลักสูตร 2523), หน้า 3. (อัครสำเนา)

4. คุณสมบัติของครูภาษาไทย จากการวิจัยพบว่าคุณสมบัติที่ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรจะมีมากที่สุดคือ เป็นผู้ที่เอาใจใส่ติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอซึ่งตรงกับงานวิจัยของอภิวัฒน์ ปรีชาประกาศ¹ และสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรที่มุ่งจะให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้ตระหนักถึงการเรียนการสอนภาษาซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนที่บางคนอาจเรียนได้เร็ว บางคนอาจเรียนได้ช้า จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคอยเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะได้ทราบถึงสมรรถภาพทางภาษาตลอดจนพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนและสามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับ ศักยภาพของนักเรียนที่มีอยู่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย

2.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ตลอดจนมีความคาดหวังว่าครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์แต่ละข้อได้ในระดับมากด้วย สำหรับจุดประสงค์ของหลักสูตรนี้มีผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าจุดประสงค์บางข้อกำหนดไว้กว้างและสูงเกินไปสำหรับนักเรียนในสวนกุฎิมาก ซึ่งจะมีศักยภาพทางภาษาต่ำกว่านักเรียนในสวนกลาง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปควรที่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

2.2 โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา จากการวิจัยครั้งนี้จะพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความพอใจเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตรวิชาภาษาไทย แต่ก็มีความเห็นเพิ่มเติมเห็นว่าควรจะมีการเพิ่มจำนวนรายวิชาเลือกใหม่มากขึ้นกว่าที่มีอยู่และให้สามารถเลือกได้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) โดยให้เพิ่มเวลาเรียนสำหรับวิชาเลือกทุกรายวิชาอีก 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าคณะกรรมการจัดทำ

¹ อภิวัฒน์ ปรีชาประกาศ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 หมวดวิชาภาษาไทย" หน้า 93.

หลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควมที่จะได้รับไว้พิจารณา. ถ้าหากเป็นไปได้ตามที่
เสนอก็นับได้ว่าหลักสูตรวิชาภาษาไทย ได้สนองตามหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอน
ต้น พ.ศ. 2521. อีกทั้งจะทำให้ผู้เรียนมีเวลาฝึกทักษะต่าง ๆ ทางภาษาได้มากยิ่งขึ้นด้วย

2.3 การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้บริหารต่างเห็นด้วยกับการจัด
การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น คือการสอนโดยการสัมพันธ์
ทักษะและการวิจัยก็พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ที่สำคัญก็คือ ขาดอุปกรณ์การสอน ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามจุด
ประสงค์ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกจากจะแก้ไขโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ของให้การสนับสนุนในค่านงบประมาณแล้วควรมีการจัดให้มีการอบรม สัมมนาในเรื่องที่
เกี่ยวกับการจัดทำอุปกรณ์การสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนเพื่อที่จะได้นำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเรียนการ
สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

2.4 การวัดผล ประเมินผล จากการวิจัยพบว่าทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ต่าง
เห็นด้วยกับหลักการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และ
เห็นว่าครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการประเมินผล
การเรียนในระดับมากและสามารถที่จะปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ในระดับมากด้วยเช่นกัน
ในการวัดผลประเมินผลนี้พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับครูผู้สอนเป็นอย่างมากก็คือ การสร้าง
เครื่องมือวัดผลให้ตรงตามจุดประสงค์ของการ เรียนรู้ของแกละรายวิชา ดังนั้นครูภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะให้มีการจัดทำข้อสอบมาตรฐานสำหรับ
วิชาภาษาไทยเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้วัดผลได้ตรงตามจุดประสงค์อันจะช่วยทำให้โรงเรียน
มีมาตรฐานทางภาษาใกล้เคียงกันมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารและครูผู้สอนต่างเห็นว่าปัญหาที่เกิดจากหลักสูตรวิชาภาษาไทยนั้น มีอยู่ในระดับน้อย ส่วนความต้องการนั้น จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความต้องการในระดับมากที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยวิธีต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์¹ และผู้วิจัยเองมีความเห็นด้วยเป็นอย่างมากที่ว่าการปรับปรุงหลักสูตรทุกครั้งควรจะให้ครูผู้สอนและผู้บริหารได้มีโอกาสร่วมทุกครั้งนอกเหนือไปจากนักการศึกษา นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้เพราะว่าครูผู้สอนและผู้บริหารนั้นเป็นผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้โดยตรงย่อมมีโอกาสทราบได้ว่า หลักสูตรมีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง

สำหรับความต้องการด้านวิชาการนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างมีความต้องการมากที่สุดที่จะให้ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้เพราะว่าจะได้นำเอาความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนทำให้เกิดความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างครูภาษาไทยในกลุ่มโรงเรียนหรือภายในเขตการศึกษา

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่เสนอแนะไว้ดังนี้

สำหรับครูผู้สอน

1. ควรศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ทั้งในคาน จุดประสงค์ เนื้อหารายวิชา การวัดผล ประเมินผล เพื่อที่จะเป็น

---

¹อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์ "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 หมวดวิชาภาษาไทย" หน้า 102.

แนวทางที่จะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

2. ควรศึกษาหนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ ให้เข้าใจและแตกฉาน เพราะหนังสือเรียน คู่มือครู หรือคู่มือการสอนจะมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบททั้งจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ประกอบ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนเห็นแนวทางการสอนและมีความมั่นใจ สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ครูผู้สอนควรจะได้มีการจัดทำแผนการสอนซึ่งอาจจะทำขึ้นด้วยตนเองหรือร่วมกับครูในหมวดวิชาหรือจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือในระดับเขตการศึกษา เพื่อที่จะสามารถเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

สำหรับผู้บริหาร

1. ควรให้การสนับสนุนแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยทั้งในด้านวิชาการและกำลังใจ เพื่อให้ครูผู้สอนจะได้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

2. ควรสนับสนุนให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือเขตการศึกษาจัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการอยู่เสมอและเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ครูได้มีโอกาสได้รับความรู้ ตลอดจนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมือทางวิชาการอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

3. ควรให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดจนการประชุมครูภายในโรงเรียนอยู่เป็นประจำ

สำหรับคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. ควรเขียนจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้ละเอียดชัดเจน ชัดเจน เพื่อให้ครูผู้สอนอ่านแล้วสามารถเข้าใจและนำไปเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องมีการตีความ

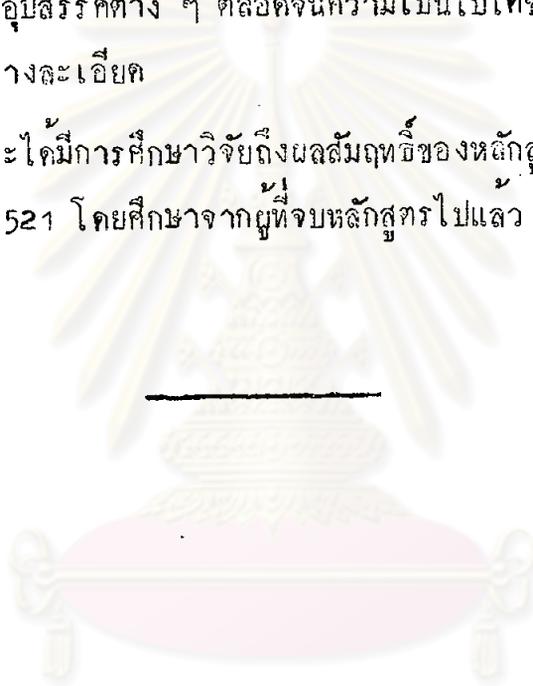
2. ควรให้ครูผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทยทุกครั้งที่มีการปรับปรุงหลักสูตร
3. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาไทยใหม่ เนื้อหาที่ทันสมัย น่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับสภาพ ความต้องการของสังคมและท้องถิ่น
4. ควรได้มีการศึกษา ติดตาม วิจัยหลักสูตรทุกระยะที่หลักสูตรกำลังใช้อยู่

สำหรับกรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ

1. ศึกษาวิเคราะห์กรมสามัญศึกษาควรดำโอกาสออกไปนอกระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาภายในเขตที่รับผิดชอบให้ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ซึ่งจะมีปัญหาในการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างมาก
2. กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการควรสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษาจัดให้มีการประชุมสัมมนาครูผู้สอนวิชาภาษาไทยอยู่เสมอ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านวิทยากรหรือค่านางบประมาณ
3. กรมวิชาการควรจัดทำคู่มือครู คู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ อย่างครบถ้วน แล้วจัดส่งไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและทันเวลา หรือหากจะมีการพิมพ์จำหน่ายควรกำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบจัดพิมพ์จำหน่ายให้เพียงพอด้วยความต้องการ
4. กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการควรแจ้งให้โรงเรียนได้ทราบถึงข่าวคราวความเคลื่อนไหวตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการต่าง ๆ ให้โรงเรียนได้ทราบอยู่ทุกระยะ เพื่อให้โรงเรียนจะได้ทราบและปฏิบัติตามได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 โดยเฉพาะเพื่อศึกษาถึงสภาพ ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนความเป็นไปได้ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยในคานต่าง ๆ อย่างละเอียด
2. ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยถึงผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 โดยศึกษาจากผู้จบหลักสูตรไปแล้ว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย